

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

FILMOVÉ ZPRACOVÁNÍ HUDEBNÍ SKLADBY

NAFIALOVĚLÁ VNĚJŠÍCH SRDCÍ

Tereza Bernášková

Plzeň 2020

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Multimediální design
Specializace Animovaná a interaktivní tvorba

Bakalářská práce

FILMOVÉ ZPRACOVÁNÍ HUDEBNÍ SKLADBY

NAFIALOVĚLÁ VNĚJŠÍCH SRDCÍ

Tereza Bernášková

Vedoucí práce: Prof. akad. mal. Jiří Barta

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2020

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, červenec 2020

.....

podpis autora

OBSAH

01	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	5
02	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	7
03	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	10
04	POPIS DÍLA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	13
05	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	15
06	RESUMÉ	16
07	SEZNAM PŘÍLOH	17

01 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Moje cesta, mohu-li to takto nazvat, začala už tehdy, kdy jsem čmárala voskovkami v pokoji po zdech a snažila se otevřít svým emocím, aby mohly ven. Kdo ví, jestli jsem tehdy věděla, co emoce jsou. Ale co je umění, to jsem v tu dobu nevěděla určitě. A i teď by se nad tím dalo polemizovat. Pro každého toto slovo znamená něco jiného.

Ale vraťme se zpět k tomu hlavnímu. Všechno to začalo zcela intuitivně. Rodiče mě na doporučení učitelky přihlásili do ZUŠ na výtvarnou výchovu, kde jsem začala poznávat různé techniky a možnosti tvorby, které jsou nekonečné. Chvillemi to bylo jako na houpačce. Především v době, kdy bylo na čase se rozhodnout, na jakou střední školu chci jít. Houkala jsem se od kreslení a všemožného tvoření k focení. Tam a zpět. Až to nakonec fotoaparát vyhrál. A právě focení bylo hlavní důvod, proč jsem chtěla, a také začala, chodit na obor multimediální tvorba.

Díky škole jsem ale objevila, že nemusím jít jen jednostranně za fotoaparátem. Otevřely se mi dveře do multimediálního světa, o kterém jsem do té doby neměla žádné potuchy.

A právě takto jsem se dostala k animaci. Začala jsem pomalu objevovat její krásu a možnosti. Animace mě vtáhla do svého světa, přičemž nejvíce tehdy, kdy se mi naskytla možnost vyzkoušet si ve škole nový animační stůl a udělat příběh technikou ploškové animace. No co budu povídat, byl to první pokus, takže si všichni dokážeme zajisté alespoň trochu představit, že to nebyl zrovna velký trháček. Ale já jsem na něj do teď pyšná. Ačkoli se jím nikde nechlubím, v hloubi své duše ho mám ze všech svých animovaných pokusů nejraději, protože mě pustil svými vrátky dál do tajů animace.

Od té doby jsem měla možnost vyzkoušet si i další techniky a zjistit, že ne vše mi musí sto procentně sednout a ne vždy se budu cítit jako ryba ve svém rybníce.

Mám-li vybrat jedinou techniku, pak je to určitě animace hlíny. V té bych se mohla "rochnit" hodiny. Přesně to - možnost pracovat přímo rukama namísto dlouhých hodin sezení u počítače, mě na tom bavilo nejvíc.

Z tohoto důvodu jsem si pro svou bakalářskou práci vybrala techniku linorytu. Chtěla jsem zkrátka vyzkoušet něco, co mě naplňuje i mimo svět animace. Ale o tom budu vyprávět až v další kapitole.

A takto končí menší úvod o mé cestě. O cestě hledání, která stále trvá.

02 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jak už jsem zmínila výše, vybrala jsem si pro svou bakalářskou práci techniku linorytu. Rovnou jsem to spojila s tím, co jsem si vždy chtěla vyzkoušet. Tím byl videoklip, u kterého mě lákala představa toho, že hudbu můžu interpretovat skrze obraz tolika možnostmi. Lávalo mě na tom to, že každý hudbu vnímá jinak. Každý se do ní dokáže jinak vcítit. A i když rozdělíme skladbu na smutnou či veselou, tak různými lidem se pak stejně zobrazí v hlavě odlišně. Je to rozmanité a záleží jen na našem rozpoložení, jak na nás bude skladba působit.

Původně jsem si vybrala píseň od islandského interpreta, ale už u animační zkoušky jsem zjistila, že to k dané technice vůbec nepasuje. A proto mě po delším rozmýšlení napadlo: “Proč bych nemohla podpořit někoho z České republiky?”. Vybrala jsem si tedy skupinu Planety, která je mi svou hudbou blízká, ale zároveň patří ke skupinám, o nichž moc lidí neví. Přišlo mi hezké, že je můžu alespoň takovýmto způsobem podpořit.

Danou píseň jsem si vybrala na základě dvou požadavků. Aby se mi textově líbila a aby rytmus a průběh celé skladby seděl na mnou zvolenou techniku. Moje malé výběrové řízení vyhrála píseň Nafialovělá vnějších srdcí.

Díky poetičnosti jejich textů lze těžko popsat, o čem se tam doopravdy zpívá. Což byl další důvod, proč mě tahle skupina zaujala. Jak už jsem zmiňovala výše, každý si pod hudbou může představit něco jiného, mít různé pocity, ale tady to platí i pro text.

Ten jsem si ze začátku pročítala stále dokola. Nevím proč, ale rytmem a i celkovou náladou písně jsem měla pořád myšlenky na oceán. Píseň jakoby zvláště pluje, stále stejně a pomalu jako voda, jen sem tam při zrychlení se zvedne větší vlna. Ale po různých zkouškách, pokusech a nákresech jsem dosáhla pocitu, že princip opakování mi spíše připomíná oceán v akváriu.

Píseň o lásce, která pluje v obdélníkovém akváriu a nemůže ven. Všechno je tak statické a zároveň v pohybu a láska uvnitř nemůže proniknout za skleněnou zeď.

02 CÍL PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce bylo znázornit danou hudební skladbu výtvarnou formou. Chtěla jsem převést mé pocity z písně do obrazu. Vyzkoušet si pro mě novou, a jak jsem později zjistila, i velmi časově náročnou techniku linorytu. Přičemž můj vnitřní osobní cíl byl zjistit svoje hranice, kam až můžu jít a jakou mám trpělivost.

03 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Proces přípravy započal ještě před začátkem třetího ročníku, kdy jsem nejdříve řešila autorská práva k hudbě a poté započala dlouhou sérii animačních zkoušek.

Hned ze začátku jsem přemýšlela, jak velká lina budu používat. Musela splňovat dva důležité body. Za první, aby po naskenování tisku na vysoké DPI bylo i tak vše v dostatečné kvalitě a za druhé, a to především, aby mi u odrývání neupadla ruka. Po mém rozsáhlém výběrovém řízení velikostí lin jsem začala zkoušet a zkoušet. Různé druhy a velikosti rydel, různé směry odrývání, jestli tisknout jen jednou nebo několikrát přes sebe nebo jestli udělat celý videoklip abstraktně.

Upřímně, po tolika zkouškách jsem byla dosti zmatená, uvnitř mě panoval velký chaos, který se pak v průběhu práce ještě několikrát vrátil. Dala jsem si tedy poté letní prázdninovou pauzu, při níž jsem jako vždy čekala, že mě znenadání něco napadne. A ke konci srpna se tak opravdu stalo. Těžko říct, jestli to nebyl jen začínající stres z blížícího se začátku školního roku.

Rozhodla jsem se tedy, že propojím abstrakci s motivy, které se hodí k textu písně. Kreslila jsem návrhy, dělala storyboardy a na třetí nebo čtvrtý pokus jsem začala podle - v té době finálního - storyboardu pracovat.

Nejdříve jsem si vytvořila animatik, který jsem poté dodělala do "finální" podoby kreslené animace. Dané fáze jsem si následně vytiskla ve velikosti lina a tím mohla začít ta "velká zábava".

Do teď mi spousta lidí říká, že jsem si vybrala dost složitou techniku, o níž vlastně stále nevím, jestli bude mít ten správný účinek a zda bude vzbuzovat dobrý dojem. Ale já jsem si prostě sama sobě slíbila, že to vyzkouším a zvládnu. Dokážu svou práci dodělat a i kdyby nedopadla podle mých představ, bude to obrovská zkušenost do budoucna. V tomhle jsem docela tvrdohlavá a i přes upozornění ostatních

a přestože jsem opravdu zjistila, že to není jednoduché, jsem překonala všechny ty pády a chyby, z kterých jsem se postupně poučila.

Než začnu dopodrobna popisovat postup tvorby, chtěla bych upozornit na to, že tahle technika je jako začarovaný kruh. Když už jsem byla přesvědčená o správnosti mé cesty, pokaždé jsem se mýlila. Pořád jsem chtěla něco zlepšovat, předělávat. Celý koncept jsem nakonec ještě od finálního storyboardu několikrát přepracovala. Vydala jsem se po stopách své intuice a podle toho začala tvořit. Několikrát jsem to přestříhávala, ale pořád jsem výsledku nemohla přijít na chuť. Hroutila se z toho a měla pocit, že má práce nikdy nebude dost dobrá. Ale poté mi došlo, že vlastně s každou verzí je o něco lepší. Kdybych udělala třeba třicátou verzi, tak to bude perfektní, ale z toho bych se upřímně zbláznila. Takže i když to nebude celé dokonalé, bude to ta nejdokonalejší aktuální verze, kterou jsem mohla v danou chvíli vytvořit, protože jsem do toho vložila vše, co jsem mohla.

Nyní vám konečně povím, jak to celé vzniklo. Chyby a nastráhy na mě čekaly už ze začátku, kdy jsem zjistila, že narýsovat a následně vystříhat přes dvě stě padesát lin není žádná legrace, přičemž ani nemluvím o několikanásobně vyšším počtu tisků. Poté mi začal až do teď trvající koloběh. Odrývání, tisknutí, skenování a následné vyřezávání, úprava a skládání fází na sebe v počítači.

Můj pokoj začaly zaplňovat potištné papíry, špinavá lina, šmouhy od barvy a sušák na prádlo se přetransformoval do sušáku na papíry.

Později jsem dosáhla dalšího zjištění, které mě stálo další přestříhání a změnu záběrů, kdy jsem skoro půlku odrytých lin nevyužila. Něco mi tam chybělo. Jakási ladnost a jemnost. Trvalo to pár dní, než mi došlo, že bych musela mít mnohem více času či vypít litry zeleného čaje, abych nikdy neusnula. Tudíž jsem se rozhodla doplnit linorytovou animaci o pár kreslených fází bílou linkou.

Ačkoli na své práci vidím spoustu chyb, tak vím, že jsem v danou chvíli do ní vložila všechny své síly. Když se ohlédnu zpět, vidím, kolik pokusů mě stálo dojít do téhle fáze, takže vím, že je to v tenhle okamžik ta správná verze, jaká má být. Jak už jsem zde psala, uvědomuji si, že kdybych na ní pracovala třeba ještě jeden rok, mohla

by být lepší, ale také jiná. Protože za rok už můžu být jiným člověkem, což by se promítlo i na mé práci. Nyní je odrazem mého aktuálního já. Tvořila jsem to tak, jak jsem cítila. A ano, každý následující den jsem viděla, co všechno bych mohla předělat. Znova a znova. Ale potom, co jsem tenhle postup několikrát vyzkoušela, jsem zjistila, že to takhle dál nejde. Takže svou bakalářskou práci neberu jako dílo, jako nějaký výsledný produkt. Nýbrž jako nemalé množství zkušeností a nových dovedností, které jsou pro mě ze všeho nejdůležitější. Dovedou mě k tomu, abych se dál rozvíjela a mohla začít pracovat na něčem dalším, u čeho budu chybovat o něco méně.

04 POPIS DÍLA

Videoklip začíná pozvolnou opakující se hudbou, kterou doprovází šum lina. Šum, opakující se melodie a předměty nás provází po celou dobu.

Jsme uvnitř obrovského akvária, jsme tiší diváci, kteří pozorují příběh o lásce. A tak jak to už v životě bývá, vidíme náhodné věci, jež plují kolem nás a nám až zpětně dojde, co znamenaly. Také nám to dojít nemusí nebo si z to odneseme něco jiného. Což je na tom to krásné, každý tento příběh pochopíme jinak. A určitě ani jeden z nás se netrefí přesně do toho, co měl text znamenat, jak ho autor při psaní doopravdy myslel.

Po začátku, který nás uvedl do neznámého prostoru, vidíme medúzy vyplouvající z něžného mlžného oparu, jenž může být čímkoliv. Vidíme hýbající se zelené linie, které jsou jako vlny, jako voda samotná. Můžeme spatřit velrybu, kolem níž se celý příběh nenápadně a skrytě točí. O velrybě, která se vždy na obraze jen mihne a zase zmizí. Srdce jí bylo ukradeno. Podle mě láskou, ale vám to tak připadat nemusí. Ale nebojte, na konci ho opět najde.

Velryba je pouze metafora pro nás, pro lidi. Když se zaposloucháte do textu, možná uslyšíte, že je to příběh dvou lidí, kteří hledají cestu k sobě, ačkoliv jsou vedle sebe. Příběh o tom, jak jsou lidské emoce složité a přece tak jednoduché. Jak někdy prostě stačí jen plout, ale nenechat se příliš strhnout vlnou okolního dění.

Představte si, že jste ta plující velryba a jen tak plujete. Pořád dokola v akváriu, ale přesto vidíte mnohé. Vlny, chapadla, medúzy, krakalice a nekonečné množství vody, kterou vy možná vidíte jako nekonečný šum. Šum, jenž pro vás může znamenat ledacos.

04 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Za hlavní přínos mé práce považuji vyzkoušení linorytu v animaci, jelikož jsem dosud žádný animovaný výtvar udělaný touto grafickou technikou neviděla. Pokud nějaký existuje, tak bych ho moc ráda zhlédla. Domnívám se, že tato technika má jistý potenciál. Myslím, že se s ní dá zabavit na velmi dlouho a lze vyzkoušet různé postupy, jak ji použít. Mě samotnou jich ještě několik během práce napadlo, avšak nebyl čas na jejich zrealizování. Bohužel jedinou nevýhodou, kterou tahle technika skýtá, je její časová náročnost, kterou jsem zde už několikrát zmínila. Rovněž nesmím opomenout i relativně náročnou fyzickou námahu, ale to jen v případě, kdy tvůrce nemá moc dobré zázemí a musí to stejně jako já tisknout pomocí lžice. Ovšem když tyto dva, pro mě nejhorší, zápory opominu, myslím, že to určitě stojí za další vyzkoušení linorytu v pohybu. Jen pro příště si je dobré zapamatovat, že mít po ruce vlastního tiskaře, který by tisknul za vás, není vůbec k zahoezení.

Ale to už zabíhám moc daleko. Ukončím-li to, tak jediné poděkováním všem. Těm, kteří mě podporovali, radili, nabídli pomoc a také pomohli se stříháním lina. Díky, mami, za lino!

05 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

FIELD, Syd. Jak napsat dobrý scénář. Praha: Rybka Publishers, 2007. ISBN 8087067657.

ARONSON, Linda. Scénář pro 21. století. Praha: Akademie múzických umění, 2015. ISBN 9788073313142.

06 RESUMÉ

As a topic of bachelor's thesis I chose the song "Nafialovela vnějších srdci" from Czech music band called Planety and I made the music video of this song. In my opinion, this song tells the story about the love. However the song Could be understood and explained in many different ways from my opinion. The story is about the aquarium and about a whale who felt in love.

Apart from the whale The story introduces us more sea animals for example; octopus or squid. The Big whale tries to find her heart which was stolen from her and the whale will find it afterwards. After you watch the music video You can decide yourself what you want this story be about. It's up to you If it's about love or not.

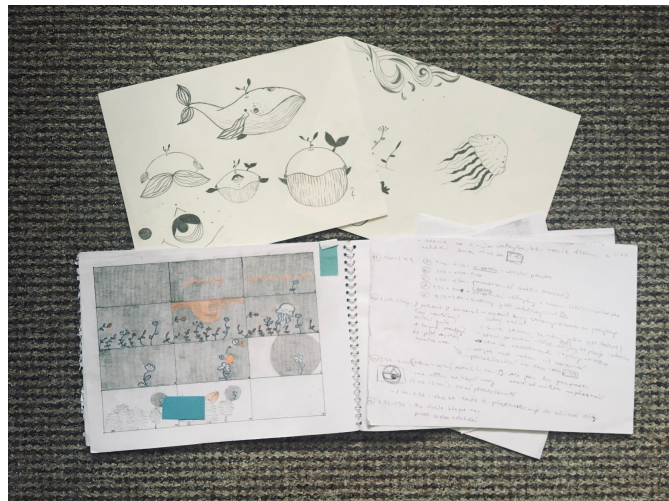
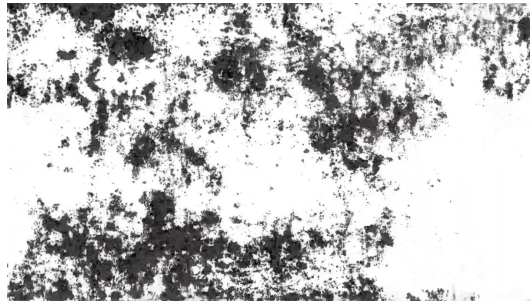
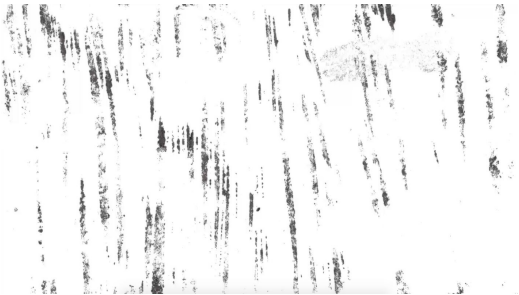
I decided to use a linocut animation. It means that I made lots of linocuts with animation phases. Each linocut was one phase. And after it when I printed all of them a scanned the prints and started to make a postproduction. But when I was working on the posproduction, I saw that it seems quite boring. So I decided to add little bit drawing animation.

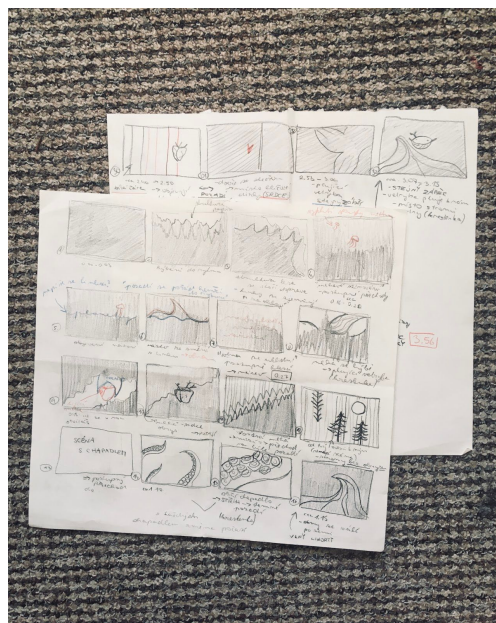
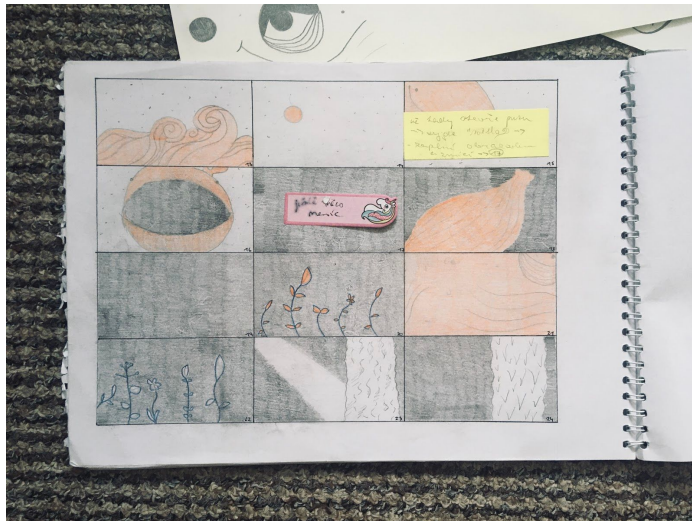
n the end I am very happy with my choice. Even lots of people tried to put me off this technique I did it Anyway including a few mistakes. Afterall noone is perfect and these mistakes help us to be better for the next time. This work gave me lots of experience and that is much more important than the whole work afterall.

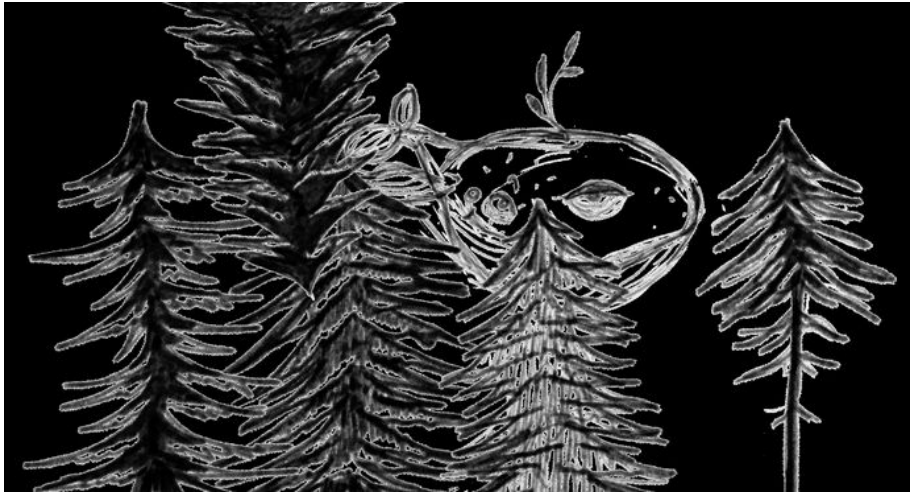
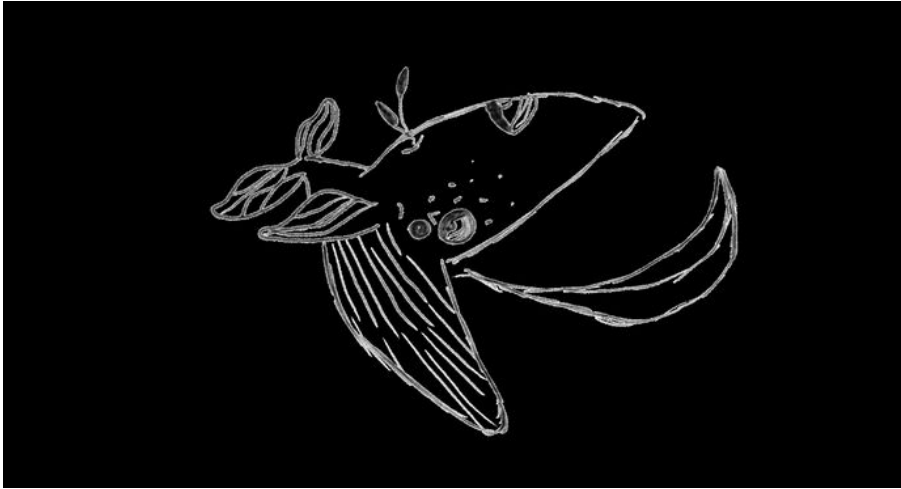
07 SEZNAM PŘÍLOH

07.1 PŘÍPRAVA, ANIMAČNÍ ZKOUŠKY

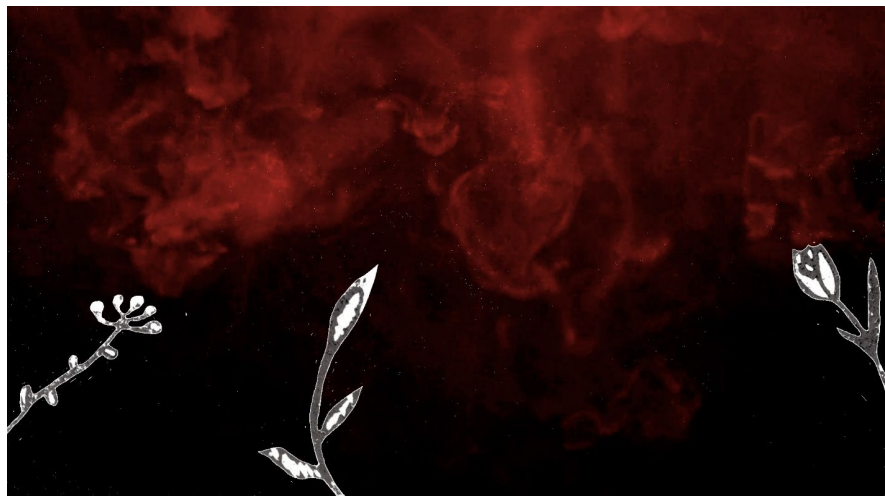

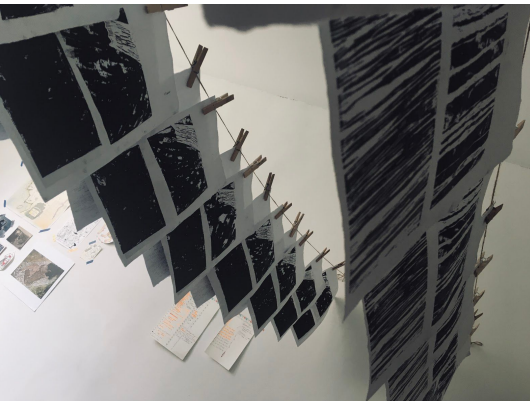
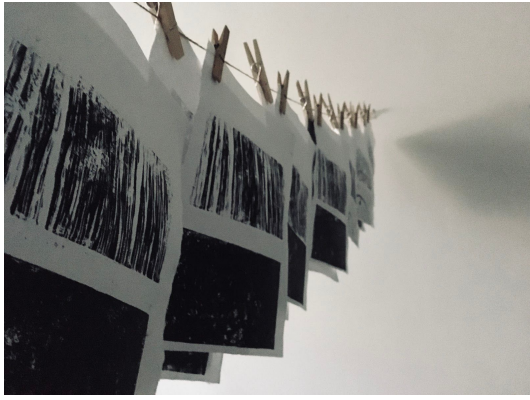

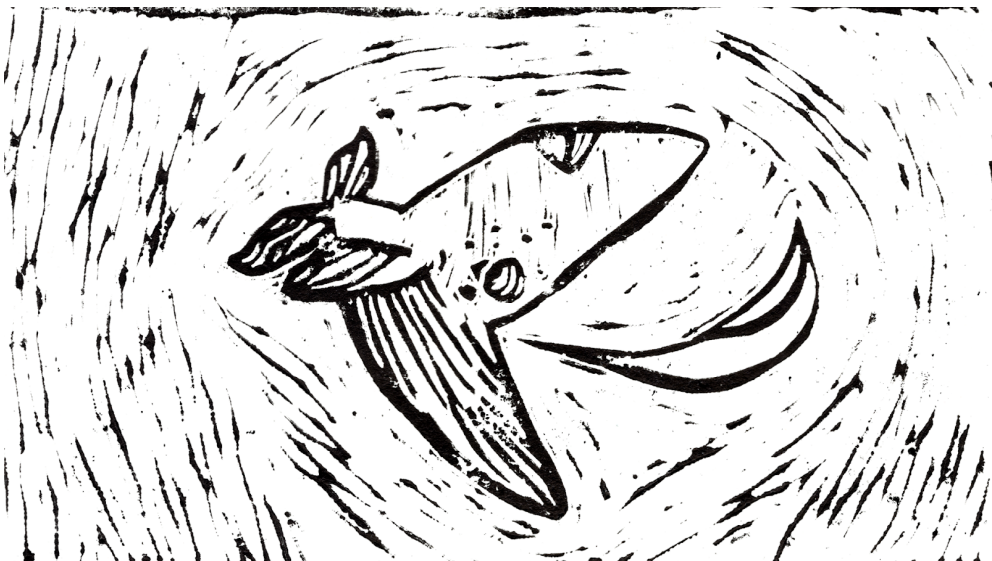

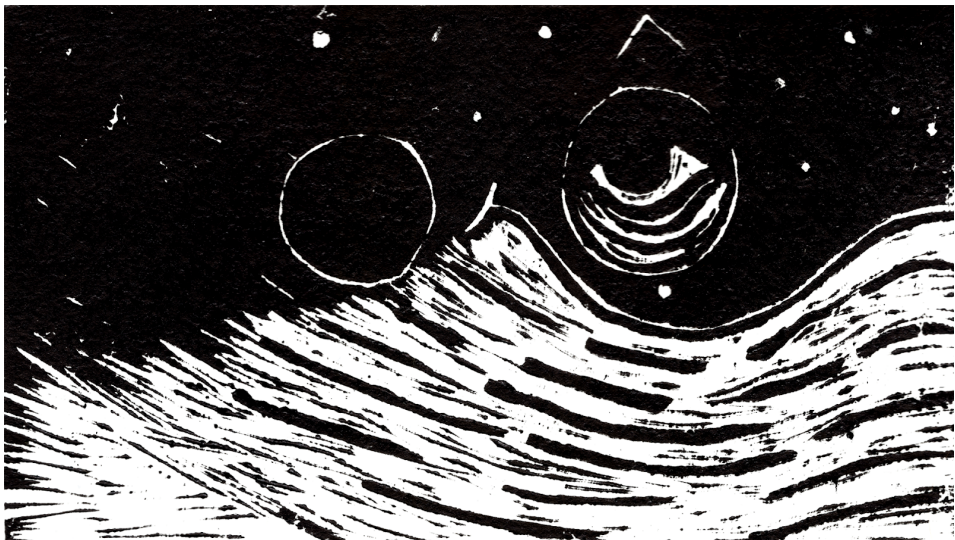
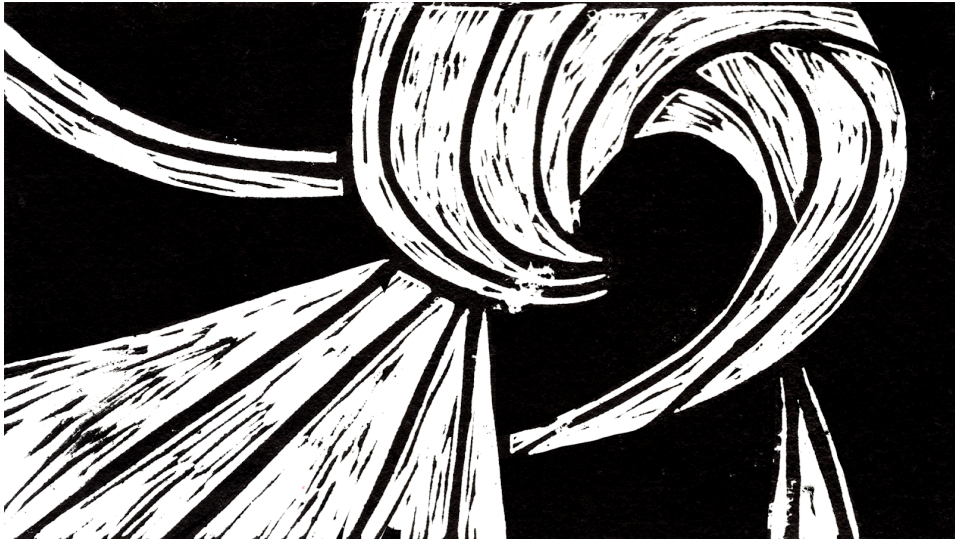
07.2 VÝROBA, REALIZACE

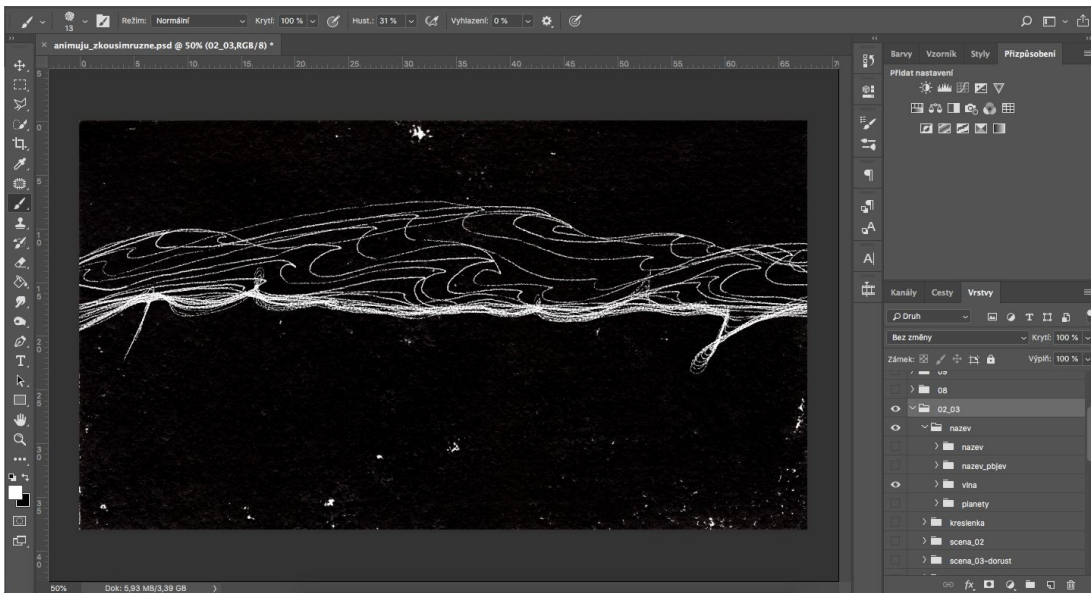
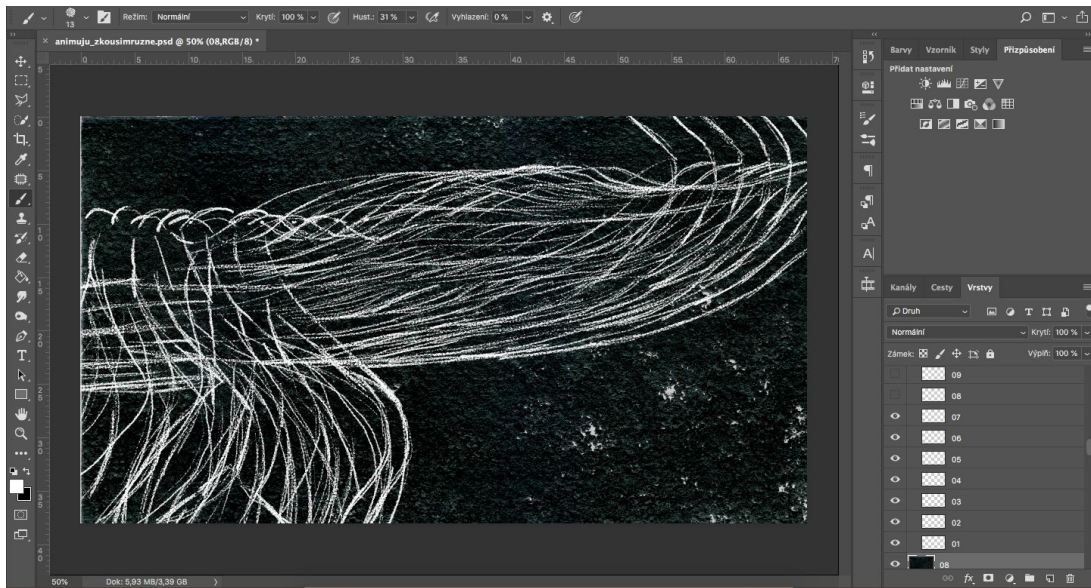

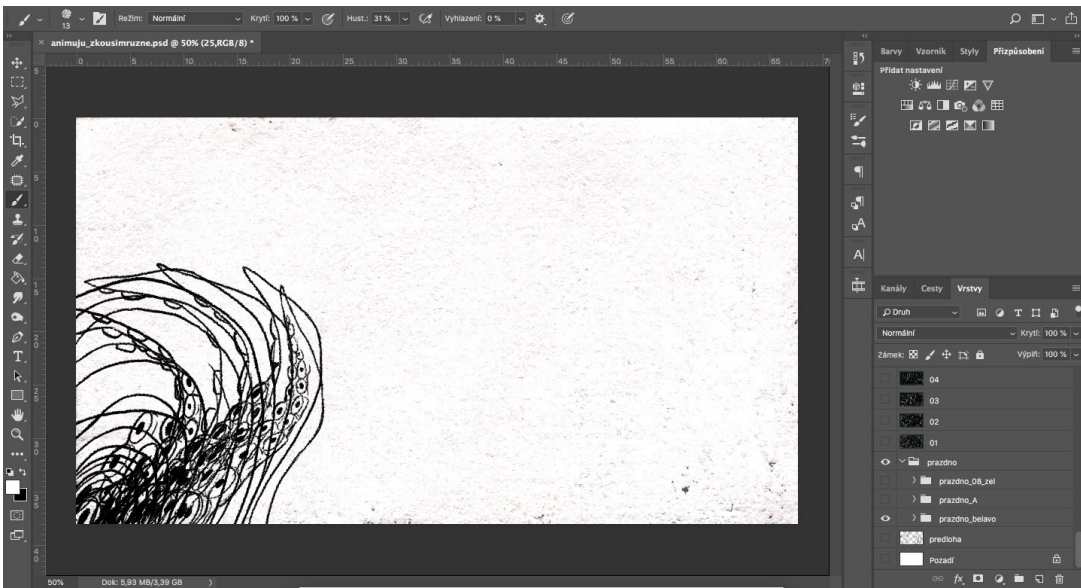
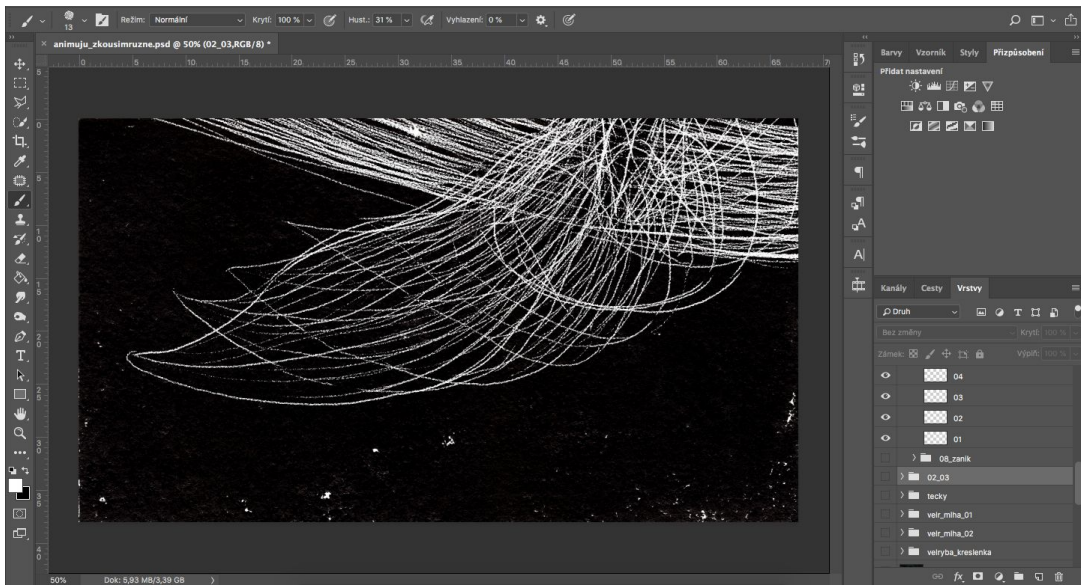

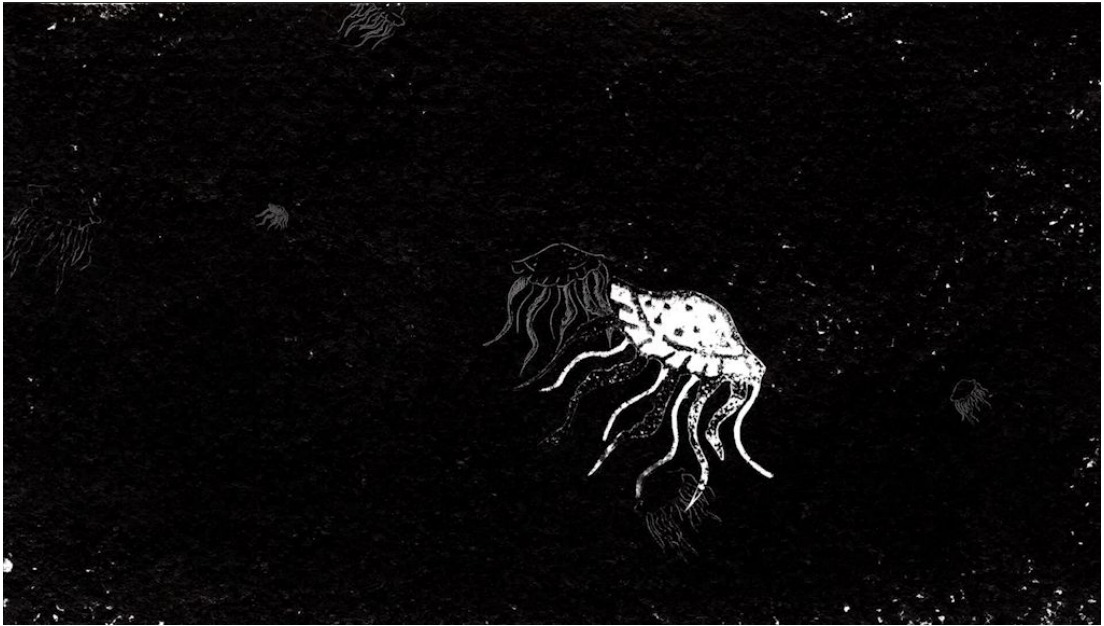

planet

